

Голас душы

Яднанне ў любові

№ 9 (193)

Субота, 4 сакавіка 2006 г.

Штотыднёвы хрысціянскі бюлетэнь

ПАСЛАННЕ СВЯТОГА АЙЦА БЕНЕДЫКТА XVI НА ВЯЛІКІ ПОСТ

«Езус, убачыўшы натоўпы людзей, злітаваўся над імі»

Дарагія браты і сёстры!

Вялікі пост – гэта найбольш спрыяльны час для ўнутранай пілігрымкі да Таго, хто з’яўляецца крыніцай міласэрнасці. Гэта пілігрымка па пустыні нашай убогасці, у якой Ён сам нам спадарожнічае, падтрымліваючы нас на шляху да радасці Вялікадня. Нават у «даліне смяротнага ценю», пра якую гаворыць Псалміст (нар. Пс 23, 4), тады, калі спакушальнік падштурхоўвае нас да распачы або намаўляе разлічваць толькі на свае ўласныя сілы, Бог клапаціцца пра нас і ўмацоўвае.

Такім чынам, таксама сёння Пан чэе заклік натоўпаў людзей, якія прагнуць радасці, міру і любові. Як ва ўсе часы, яны адчуваюць сябе пакінутымі. Аднак нават у вялікім адчаі, які нясуць з сабою беднасць, самота, насілле і голад, што прыгнятаюць без усялякага адрознення старых, дарослых і дзяцей, Бог не дазваляе запанаваць цемры і страху. Як напісаў мой ўмілаваны папярэднік Ян Павел II, існуе «боская мера, вызначаная злу», а з’яўляецца ёю міласэрнасць (*Pamięć i tożsamość*, с. 25).

Менавіта таму напачатку гэтага паслання я змясціў евангельскі ўрывак, у якім гаворыцца як «Езус, убачыўшы натоўпы людзей, злітаваўся над імі» (Мц 9, 36). У гэтым святле я хацеў бы паразважаць над пытаннем, якое вельмі хвалюе нашых сучаснікаў, – над пытаннем развіцця. Таксама сёння Хрыстус свой поўны спа-

чужання «позірк» пастаянна скіроўвае на людзей і народы. Ён глядзіць на іх, ведаючы, што ў Божай «задуме» яны пакліканыя да збаўлення. Езус ведае небяспекі, якія пагражаюць гэтай задуме, і літуецца над натоўпамі людзей: прымае рашэнне бараніць іх ад ваўкоў нават

коштам уласнага жыцця. Гэтым позіркам Езус лівае асобных народы, і ўсіх Аіцу, прыносячы сябе самаго ў ахвяру перапрашэння.

Касцёл, асветлены гэтым пасхальным святлом, ведае, што для поўнага развіцця патрэбна, каб мераю нашага «позірку» на чалавека быў позірк Хрыста, таму што ніяк нельга аддзяліць задаваленне матэрыяльных і сацыяльных патрэбаў людзей ад задаволен-

ня глыбокіх патрэбаў сэрца.

Гэта асабліва трэба падкрэсліць у наш час вялікіх пераменаў, калі мы ўсё больш выразна і пераканаўча адчуваем, што на нас ляжыць адказнасць за бедных у свеце. Ужо мой шановны папярэднік Папа Павел VI трапна акрэсліваў наступствы недахопаў развіцця як прыніжэнне чалавечнасці. У гэтым сэнсе ў энцыкліцы *Populorum progressio* ён гаварыў пра «матэрыяльную беднасць тых, хто пазбаўлены пражытачнага мінімуму, і пра маральную беднасць тых, хто пакутуе ад уласнага эгаізму (...), пра прыгнёт палітычных сістэмаў, пра злоўжыванне ўласнасцю і ўладаю, пра жудасную эксплуатацыю, а таксама пра несправядлівыя здзелкі» (п. 21).

Як засцерагалны сродак ад гэтых праяваў зла Павел VI рэкамендаваў не толькі «элементарную павагу да годнасці бліжняга, скіраванасць на дух убогасці, супрацоўніцтва на карысць супольнага добра, жаданне міру», але таксама «прызнанне чалавекам найвышэйшых каштоўнасцяў і Бога як іх крыніцу і мяжу» (там жа). У сувязі з гэтым Папа без вагання прапаноўваў «перш за ўсё веру, дар Бога для людзей добрай волі, і аднасць у Хрыстовай любові» (там жа). Такім чынам, Хрыстовы «позірк» на натоўпы людзей даруе нам пацвердзіць сапраўднае значэнне гэтай «паўнаты чалавечнасці», якая, на думку Папы Паўла VI, заключаецца ў

ахоп-
люды
і перадае

НАБАЖЭНСТВЫ ПАМЯЦІ

Набажэнствы памяці ахвяраў Росіцкай трагедыі 1943 года прайшлі 18 лютага ў Росіцы (Верхнядзвінскі раён). У іх прынялі ўдзел не толькі вернікі парафій, але і пілігрымы з Полацка і Наваполацка, Жодзіна і Барысава, Друі і Верхнядзвінска.

Усіх іх прывяло жаданне, як і штогод, маліцца ў гэтыя дні тут, у Росіцы, на месцы трагедыі часоў вайны. Святую Імшу цэлебраваў генеральны вікарый Віцебскай дыяцэзіі кс. Францішак Кісель, а з ім канцэлебравалі святары з многіх парафій Беларусі.

Ёсць штосьці вельмі значнае, глыбокае і вельмі асаблівае ў гэтых лютаўскіх малітвах у Росіцы, калі так выразна адчуваеш лучнасць з ахвярамі балючых падзеяў складанай гісторыі нашай Бацькаўшчыны, з благаслаўлёнымі святарамі-мучанікамі з Росіцы Антоніем Ляш-

чэвічам і Юрыем Кашырам, з нашай спакутанай зямлёй. Вялікія чэргі да канфесіяналаў, засяроджаны ўдзел у святой Імшы ў настывым росіцкім касцёле, працэсія на мемарыяльны пляц пакутніцкай смерці ахвяраў трагедыі... Усё гэта патрэбна, бо людзі прыехалі маліцца, не толькі аплакваючы горкае мінулае, але і просячы ў Бога злітавацца над нашай Бацькаўшчынай, падараваць ёй шчаслівую будучыню.

Ірына Жарнасек
Catholic.by

17-18 ЛЮТАГА – УСПАМІН РОСІЦКІХ СВЯТАРОЎ, ПАКУТНІКАЎ

Прайшоў ужо пэўны час, як у рэспубліцы афіцыйна адзначалася свята з нагоды перамогі над фашызмам у Другой Сусветнай вайне. Але яшчэ доўга будзе гучаць яе рэха, і ўсё новыя старонкі гісторыі і новыя імёны будуць адкрывацца нашчадкам.

Заканчэнне, пачатак у нумары 7

Аршанскія школьнікаў захапіла гэтая гісторыя. З цікавасцю даведаліся яны, што два разы на год у Росіцу накіроўваюцца пілігрымкі: зімой на аўтобусах прыязджаюць людзі з розных куткоў рэспублікі менавіта ў трагічныя лютаўскія дні. А летам пешшу дабіраюцца да святага месца паломнікі з многіх вясак і гарадоў Віцебшчыны, аддаючы тым самым даніну пашаны і дарожных пакут светлай памяці загінуўшых у агні.

Адзін з вучняў гэтага класа Уладзіслаў Патоцкі сказаў, што з'яўляецца парафіянінам касцёла св. Яэна. Яго пробашч Чэслаў Курчэка шмат робіць для таго, каб аршанцы знайшлі ў сваёй душы Бога. А моладзь з удзячнасцю ўспамінае айца Міхаіла Цвякоўскага, якія зараз працуе пробашчам у Друі. Менавіта ксёндз Міхаіл і Чэслаў ладзілі незабыўныя пешыя пілігрымкі ў Росіцу, у якіх удзельнічаў і вучань Патоцкі з сябрамі.

«Я хацеў бы, каб і мае таварышы па вучобе наведалі гэтае святое месца. Многія з іх яшчэ не запалілі ў сваіх сэрцах аге-

чык веры, не наведваюць ні праваслаўную царкву, ні касцёл. Мне здаецца, што расказ аб святых пакутніках Антоніі Ляшчэвічу і Юрыю Кашыру натхніць іх на пэўную душэўную працу», — сказаў хлопчык. Магчыма,

сустрэчы са святарамі стануць добрай традыцыяй у гімназіі. Па жаданні бацькоў хутка такі ж незвычайны класны час адбудзецца ў семікласнікаў.

У сваім выступленні айцец Андрэй выкарыстаў цікавую кнігу «Хрыстос – марыяне – Беларусь», выдадзеную выдавецтвам «Про Хрысто» пад рэдакцыяй рэктара Вышэйшай духоўнай семінарыі айцоў марыянаў у Любліне а. Казіміра Пэка, а таксама твор беларускай пісьменніцы Ірыны Жарнасек «Будзь воля твая», у якім расказваецца аб тых жудасных падзеях у Росіцы.

Кожнае мучаніцтва нясе ў сабе багаты патаемны змест і зварот да людзей. У час адной са сваіх пілігрымак у Польшчу Святы Айцец Ян Павел II скіраваў да ўсіх нас наступныя словы: «**Узірайцеся ў іх (пакутнікаў) яскравыя прыклады жыцця, каб у вачых сэрца і ў сэрцах усіх тых, каму вы служыце пастырамі, узрасла любоў да Бога і чалавека.**»

Алена Банкевіч

ЖЫЦЦЁ КАСЦЁЛА ДЛЯ БОЖИЕЙ МАТЕРИ НЕТ ВРЕМЕНИ. ОТКРОВЕНИЕ ПРЕЧИСТОЙ В ЛУРДЕ

Окончание, начало в № 5.

Похоронили Бернадетту в часовне монастыря св.Иосифа в Невре. В 1925 году в присутствии единственного из близких, оставшегося в живых, брата Петра, Бернадетта была причислена к лику блаженных, а в 1933 году Папой Пием XI объявлена святой. Невер и понине остаются главным местом ее почитания.

Сохранилась фотография, сделанная зимой 1961/1962 г. ксендзом Бернардо. Фотограф снял ее у грота и просил сохранить позу и выражение лица, какие были у нее во время откровений...

...О чудесном гроте недалеко от Лурда, понине являющемся как бы алтарем надмирной часовни Божией Матери, написаны десятки книг, Отец Рене Лорентин написал и собрал 25 томов свидетельств и исследований о лурдском чуде, среди них и житие Лурдской богородицы, недавно вышедшее на польском языке.

От явления к явлению Богоматерь предстает в разных образах и ипостасях, но пишется

единая Книга. В Париже Она грустит и сетует – плохие времена. В Ла Салетт призывает к молитвам за грешников. В Лурде – к покаянию. В Меджугорье открывает тайну о близящейся кончине мира и пришествии Господа. В российском откровении начертается летопись новой истории, дается, по сути, новое времяисчисление.

Где бы ни появилась Божия Матерь, касанием державного Перста пробуждает мертвых, исцеляет слепых, благословляет верных и исполняет миссию по возрождению истинной веры и Церкви Христовой. Так раскрывается таинственная миссия Пречистой Девы, лишь намеком данная в Писании и у святых отцов.

В Фатиме и Меджугорье, в Италии Она обещает окончательно сокрушить державу дьявола. В России объявляет, что последнее сражение уже наступило, что власть дьявола ослаблена и отныне перейдет к праведникам! Но мы должны помочь Ей одержать победу на земле над полчищами врагов: гипнотизе-

ров, черных эфипов-оборотней, космических учителей.

Статуя Богоматери Лурдской, помещенная в гроте, исполнена особой духовной скорби и грусти. Она предстательствует Господу с прошением о тех, кто в наивысшей степени нуждается в Ее помощи: об отлученных, больных, слепых, проклятых... О нас...

По интернет-материалам

НАВИНЫ

Бенедикт XVI встретился с президентом Албании

Папа Бенедикт XVI дал частную аудиенцию президенту Албании Альфреду Моисиу 24 февраля.

Альфред Моисиу, избранного на пост главы государства в июне 2002 года, сопровождала его жена и делегация из нескольких человек.

Пресс-служба Ватикана сообщает о деталях встречи. Однако, согласно агентству CWN, в ходе 20-минутной беседы речь шла о поездке Папы Иоанна Павла II в Албанию в 1993 году и о подвижничестве блаж. Матери Терезы, уроженки этой страны.

Как сообщает Радио Ватикана, Альфред Моисиу, «испове-

дующий православную веру, всегда был сторонником диало-

га и мирного сосуществования представителей различных религиозных общин страны».

«Албанский президент присутствовал на Мессе беатификации Матери Терезы Калькуттской 19 октября 2003 года» и «предложил объявить этот день в стране национальным праздником, чтобы почтить память албанской подвижницы. Его петиция была одобрена Тиранским парламентом», – напоминает Радио.

В ноябре минувшего года Бенедикт XVI также встречался с албанским премьер-министром Сали Беришой.

Население Албании составляет 3,5 млн. человек, 50% из которых – мусульмане, 25% – православные и 15% – католики.

Агуз

СЛОВА БОЖАЕ Ў НЯДЗЕЛЮ

5 САКАВІКА

1 НЯДЗЕЛЯ ВЯЛІКАГА ПОСТУ ЧЫТАННЕ КНІГІ БЫЦЦЯ

(Быцц 9, 8-15)

Так сказаў Бог Ною і сынам ягоным, якія былі з Ім:

"Вось Я ўстанаўлю заповіт Мой з вамі і з вашым патомствам пасля вас, і з кожнай жывой душою, якая з вамі, з птушкамі, жывёлай і усімі звярамі зямнымі, якія з вамі – з усім, што сыдзе з каўчэга, з усім, што жыве на зямлі. Устанаўлю заповіт Мой з вамі; і больш ніколі воды паводу не заб'юць усялякага цела, і не будзе больш паводу, які спусташае зямлю".

І сказаў Бог: "Вось знак заповіту, які Я ўстанаўлю на вечныя пакаленні паміж Мною і вамі, і кожнай жывой душою, якая з вамі: кладу вясёлку Маю на воблаку, і будзе яна знакам заповіту паміж Мною і паміж зямлёю. І станецца, калі Я наведу воблака на зямлю, то з'явіцца вясёлка Мая на воблаку, і ўспомню пра заповіт Мой, які Я ўстанавіў з вамі і з кожнай жывой душою ўсялякага цела; і больш ніколі воды не стануць паводам, што знішчае ўсялякае цела".

Лектар: Гэта слова Божыя.

Усе: Дзякуем Пану Богу.

ПСАЛЬМ

(Пс 25 (24), 4-5ав. 6-7вс. 8-9)

Рэфрэн: *Усе дарогі Госпада – вернасць і праўда*

Дай спазнаць Твае дароп, Госпадзе, *
і навучы мяне Тваім сцэжкам.
Вядзі мяне ў праўдзе Тваёй і навучы, *
бо Ты Бог майго збаўлення.

Рэфрэн.

Угадай пра міласэрнасць сваю, Госпадзе, *
і пра ласку сваю, бо яны спрадвечу.
Памятай пра мяне паводле Тваёй міласэрнасці, *
дзеся вялікай дабрыні Тваёй.

Рэфрэн.

Госпад добры і справядлівы, *
таму паказвае грэшнікам шлях.
Ён кіруе прыніжанымі ў справядлівасці *
і навучае пакорных сваім шляхам.

Рэфрэн.

ЧЫТАННЕ ПЕРШАГА ПАСЛАННЯ СВЯТОГА АПОСТАЛА ПЯТРА

(1 П 3, 18-22)

Умілаванія:

Хрыстус аднойчы пацярпеў за грахі, справядлівы за несправядлівых, каб прывесці вас да Бога. Забіты ў целе, але ажыўлены ў Духу. У Ім таксама Ён прыйшоў абвяшчаць тым духам, што ў вязніцы, якія некалі былі непакорнымі, калі Божая доўгацярплівасць чакала ў дні Ноя, у час пабудовы каўчэга, на якім нямногія, усяго восем душ, уратаваліся праз ваду.

Так і нас, паводле гэтага ўзору, яна ратуе цяпер праз хрост, не праз абмыццё цялеснага бруду, але праз абяцанне Богу добрага сумлення, праз уваскрасэнне Езуса Хрыста, Які, узышоўшы на неба, знаходзіцца праваруч Бога, і Якому пакарыліся Анёлы і ўлады, і моцы.

Лектар: Гэта слова Божае.

Усе: Дзякуем Пану Богу.

Алелюя!

Не адным хлебам жыве чалавек,
але кожным словам, якое выходзіць з вуснаў Божых.

Алелюя!

✠ ЧЫТАННЕ СВЯТОГА ЕВАНГЕЛЛЯ ПАВОДЛЕ МАРКА

(Мк 1, 12-15)

У той час:

Дух павёў Езуса ў пустыню. Сорак дзён прабыў Ён у пустыні, спакушаемы д'яблам. Жыў там сярод жывёлаў, і Анёлы служылі Яму. Калі Ян быў зняволены, Езус прыйшоў у Галілею і прапаведаваў Евангелле Божае. Ён казаў: "Час настаў, і ўжо блізкае Валадарства Божае. Навяртайцеся і верце ў Евангелле!"

Лектар: Гэта слова Пана.

Усе: Хвала Табе, Хрысце.

КОНГРЕСС В ВАТИКАНЕ

Ватикане пройдет конгресс, посвященный развитию человеческого эмбриона.

«Эмбрион, даже до своей имплантации, уже является ребенком», — заявил президент Папской академии в защиту жизни епископ Элио Сгречча.

Прелат выступил на пресс-конференции по случаю предстоящего конгресса «Человеческий эмбрион перед имплантацией: научные новшества и биоэтические размышления». Мероприятие, организованное данной академией, запланировано на 27-28 февраля.

«В любом случае эмбрион является ребенком: мальчиком или девочкой, связанным особыми отношениями со своими родителями, а для верующих, связанным особыми отношениями с Богом», — подчеркнул епископ Сгречча.

В работе конгресса примут участие около 350 экспертов, среди которых ученые, врачи, исследователи, теологи и специалисты в области биоэтики.

Agnuz

МОНАХИНЯ УДОСТОЕНА ПРЕМИИ PRO-ECCLESIA ET PONTIFICE

Сестра Лурдес Шихэм, генеральный секретарь Епископской конференции США, была удостоена премии Pro-Ecclesia et Pontifice. Эта премия, учрежденная в 1888 году Папой Львом XIII, вручается мирянам и представителям духовенства, которые внесли выдающийся вклад в миссию Церкви.

Награда была вручена монахине в конце января, а в марте сестра Лурдес покинет свой пост и уйдет на покой. Вашингтонский кардинал Теодор МакКаррик порекомендовал кандидатуру сестры Лурдес, представительницы конгрегации Сестер милосердия Америки, за ее «неоценимое служение во благо Католической Церкви».

До того как занять пост генерального секретаря епископата страны, монахиня два срока возглавляла комитет по вопросам образования при Епископской конференции.

Ранее монахиня возглавляла программы, связанные со средним образованием, и являлась директором комитета по христиан-

ской формации епархии Ричмонда. Она также несла служение в Национальной католической образовательной ассоциации и Национальной ассоциации советов католического образования.

Сестра Шихэм является лауреатом Президентской награды за выдающееся служение в сфере католического образования.

Agnuz

ПРЕМЬЕР ПАКИСТАНА ВСТРЕТИЛСЯ С ХРИСТИАНСКИМИ ЛИДЕРАМИ

«Не вините нас в ошибках Запада», — заявили 2 католических епископа и 7 религиозных лидеров Протестантской Церкви во время встречи с премьер-министром страны Шаукатом Ази-

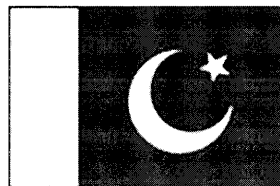
зом. Христианские лидеры также призвали политика способствовать большей справедливости в обществе и борьбе с дискриминацией отдельных его слоев.

По стране прокатились демонстрации против публикации рядом европейских изданий карикатур на пророка Мухаммеда, воспринятые большинством страны как проявления богохульства. Христиане и их собственность стали частыми объектами насилия со стороны протестующих. Все эти события вселили в христиан тревогу и неуверенность в завтрашнем дне.

«Премьер-министр принял нас радушно и выразил свое сожаление в связи с нападениями и уничтожениями христианских церквей», — отметил архиепископ Лахора Лоуренс Салданха в своем интервью агентству AsiaNews.

Представители Католической и Протестантских Церквей вновь резко осудили карикатуры на пророка и призвали положить конец насилию. В послании, обнародованном 24 февраля, они заверили всех христиан, пострадавших в результате эскалации насилия, в своей духовной близости.

«Несомненно, недавние нападения на церкви в Сангла Хилл и Суккуре вселили в христиан Пакистана тревогу и опасения. Но премьер-министр дал свое согласие убрать плакаты, призывающие совершать акции насилия против немусульман. Власти стремятся поддерживать в стране межрелигиозное согласие и гарантировать мирную жизнь всем, проживающим в стране. Сложившаяся ситуация еще сильнее сблизил католиков и протестан-

тов, а именно в единстве наша сила», — отмечается в совместном документе представителей этих христианских деноминаций.

Agnuz

«DEUS CARITAS EST» wokół pierwszej encykliki Benedykta XVI

Прайс, пачатак у нумары 7

Nie mogę się powstrzymać od przytoczenia fragmentu: „Eros Boga do człowieka jest zarazem... w pełni agape. (...) Namietna miłość Boga do swojego ludu – do człowieka – jest zarazem miłością, która przebacza. Jest ona tak wielka, że zwraca Boga przeciw Niemu samemu, Jego miłość przeciw Jego sprawiedliwości».

Bóg stworzył człowieka do miłości. Nic jest dobre, aby człowiek był sam: ale eros łatwo staje się narzędziem namietności, dążącej do zawładnięcia przedmiotem swego pożądania. Potrzebna jest agape, która nadaje erosowi nowy i pełen piękna blask, rys bezinteresowności, ucząc go troski o drugiego.

To, co Benedykt XVI napisał o jedności tych dwu postaci miłości, wiedzie do istotnego wniosku – o jedności przykazania miłości Boga i człowieka. Padają mocne stwierdzenia o tych, którzy te dwie miłości oddzielają. Przypominają się słowa, jakimi Mauriac opisuje bohaterkę jednej ze swych powieści: „Ponieważ nie kochała nikogo, uważała, że kocha Boga». Można mieć nadzieję, że encyklikę przeczytają także i tacy chrześcijanie. Kto wie, może coś zrozumieją.

Pierwszą część encykliki, mówiącą szeroko o ludzkiej miłości, podzielić można na dwie sekcje. W pierwszej (do numeru 11) w centrum refleksji leży relacja eros – agape (w

kontekście relacji mężczyzna – kobieta), oświecona przez rozważania filozoficzne i świadectwo biblijne. Eros i agape, otrzymywanie i dawanie, miłość cielesna i duchowa, ukazane są wyraźnie jako różne aspekty tej samej miłości: eros musi być dopełniony przez bezinteresowny wymiar agape; ta zaś nie może się obejść bez otrzymywania.

Druga sekcja części pierwszej pozostawia relację eros – agape i przechodzi do refleksji nad miłością bliźniego. Najpierw wskazuje na Jezusa jako „ucieleśnienie pojęć: dar miłości Bożej dla człowieka, który objawia się na krzyżu, udziela się w wymiarze sakramentalnym (Eucharystia) i tworzy Kościół. Miłość człowieka, będąca odpowiedzią na ten dar, prowadzi do przemiany myśli, woli i pragnień na Boży wzór, dzięki czemu możliwe jest kochać bliźniego w Bogu i z Bogiem.

Na tak zbudowanym pojęciu miłości bliźniego opiera się druga część encykliki, poświęcona instytucjonalnej posłudze miłosierdzia prowadzonej przez Kościół. Benedykt XVI podkreśla, że przynależy ona do istoty misji Kościoła i stanowi jeden z najbardziej skutecznych ewangelizacyjnie obszarów jego działalności. Specyficznie chrześcijańska caritas nie ogranicza się tylko do stworzenia struktur pomocy, ale chce być przy potrzebującym tak, aby mógł doświadczyć ciepła miłości bliskiej osoby.

Bardziej krytyczni czytelnicy encykliki staną zapewne przed trzema pytaniami. Po pierwsze: część druga uderza nagłym zawężeniem perspektywy rozważań do caritas, jednego ze sposobów realizacji miłości. Szkoda że wybór ten nie został wyraźnie umotywowany (brak dokumentu o wysokiej randze na ten temat?). Jednocześnie nasuwa się pytanie, czy wobec faktu, że w wielu krajach usiłuje się aktywność chrześcijan ograniczyć wyłącznie do „społecznie użytecznej” działalności charytatywnej, nie pojawia się tendencja, by dokument papieski odczytać jako swoistą zgodę na taki stan rzeczy?

Po drugie: zaskakuje, że słowo «Kościół» zarezerwowane jest prawie wyłącznie do aspektu instytucjonalno-hierarchicznego; „Kościół” zostaje wręcz odróżniony od „świeckich» poprzez wskazanie różnych zadań (nr 29). Czy posługa, jaką podejmuje wierzący świecki (w jakimkolwiek obszarze życia), nie jest także aktywnością „Kościół», wyrastającą z sakramentalnego wstąpienia w Ciało Chrystusa?

Po trzecie: Duch Święty (szerzej: aspekt trynitarny) nie pojawia się w części pierwszej poświęconej miłości (!), a potem intensywnie jedynie w nr 19 i jeszcze dwóch miejscach. Czy takie pominięcie pneumatologii, gdy mówi się o tym, jak dokonuje się w nas recepcja i realizacja Bożej miłości, nie prowadzi do ukazania jej jako aktywności prawie wyłącznie ludzkiej? Czy odpowiedź na uprzedzającą miłość Boga jest możliwa bez technienia Ożywiciela?

Podkreśliły najcenniejsze wątki tekstu. Benedykt XVI wywodzi fundamentalną jedność eros i agape ze splecionej lektury filozoficznej i teologicznej. Kluczem są ostatecznie teksty biblijne, ukazujące miłość Boga za pomocą erotycznych metafor (Pieśń nad Pieśniami, Księga Ozeasza): „Bóg miłuje, i ta Jego miłość może być określona bez wątplenia jako eros, która jest równocześnie także agape» (nr 9)

*Тыгоднік ровасечных
Прайс, у наступным нумары*

ЯН ПАВЕЛ II. «UT UNUM SINT» ЭНЦЫКЛІКА ПРА ЭКУМЕНІЧНУЮ ДЗЕЙНАСЦЬ

У 1995 г. была абвешчана гістарычная энцыкліка Вялікага Папы «Ut unum sint», прысвечаная экуменічнай дзейнасці Касцёла, кароткі пераказ зместу якой прапануецца ваашай увазе.

(Працяг. Пачатак у №4)

Сувязі са старажытнымі Цэрквамі Усходу

Пасля II Ватыканскага Сабору Каталіцкі Касцёл аднавіў братнія сувязі з тымі старажытнымі Цэрквамі Усходу, якія калісьці паставілі над сумніў дагматычныя формулы Эфескага і Халцэдонскага Сабораў. Так, Павел VI падпісаў з копцка-праваслаўным Патрыярхам і сірыйска-праваслаўным Патрыярхам Антыёхіі дэкларацыю, у якой яны разам вызначылі «супольную веру ў Езуса Хрыста, сапраўднага Бога і сапраўднага чалавека». Гэтае хрысталагічнае паразуменне было пацверджана і Янам Паўлам II, які развіваў такія кантакты таксама з Патрыярхам Эфіопскай Царквы і асірыйскім Патрыярхам Усходу. Гэтыя поспехі сведчаць пра тое, што Касцёл, стаўшы на шлях экуменізму, зрабіў правільны выбар.

Дыялог з іншымі Цэрквамі і царкоўнымі Супольнасцямі

Згодна з Дэкрэтам Сабору, «Цэрквы і царкоўныя супольнасці, якія аддзяліліся ад Рымскай Апостальскай Сталіцы ў часы, хіба што, пайцяжэйшага на Захадзе пералому, які пачаўся на схіле Сярэднявечча, або таксама пазней, аб'ядноўваюць з Каталіцкім Касцёлам роднасць і асабліва сувязь, паколькі хрысціянскі народ на працягу многіх мінулых стагоддзяў жыў у агульным Касцёле. (...) Трэба аднак памятаць, што паміж гэтымі Цэрквамі і Супольнасцямі і Каталіцкім Касцёлам існуюць сур'ёзныя разыходжанні не толькі гістарычнага, сацыялагічнага, псіхафізічнага і культурнага характару, але ў асноўным у інтэрпрэ-

тацыі аб'яўленай праўды». Разам з тым, гэтыя разыходжанні не выключаюць узаемных уплываў і дапаўнення.

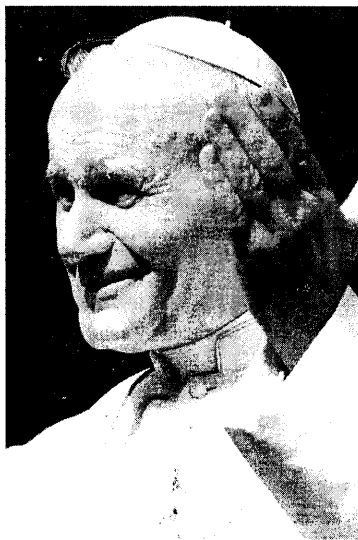
«Экуменічны рух распачаўся менавіта ў асяроддзі рэфармаваных Цэркваў і Супольнасцяў», хоць II Ватыканскі Сабор адзначае, што ён не паўсюль яшчэ ўмацаваўся, як і жаданне

нішч. У якасці станоўчых свядчанняў веры ў Хрыста, якія ёсць у гэтых Супольнасцях, Сабор адзначае духоўнае і маральнае жыццё, жывое адчуванне справядлівасці, шчырую любоў да блізкіх. Такім чынам Сабор звяртае ўвагу на этычна-маральную праблематыку, якая становіцца ўсё больш актуальнай у наш час і ўяўляе сабою дабрадатную глебу для адпаведнага дыялога. «Пастановы і рэкамендацыі II Ватыканскага Сабору былі рэалізаваныя, што прывяло да паступовага ўстанаўлення двухбаковага тэалагічнага дыялогу з рознымі хрысціянскімі Цэрквамі і Супольнасцямі Захаду, якія існуюць ва ўсім свеце. (...) Дзякуючы малітве імкненне да адзінства не застаецца выключна справай невялікай групы спецыялістаў, але ахоплівае ўсіх ахрышчаных».

Эклезіяльныя сувязі

Моцны імпульс працэсу шукання аднасці даў Папа Павел VI, наведваючы ў 1969 г. Экуменічную Раду Цэркваў, а таксама шмат разоў сустракаючыся з прадстаўнікамі розных Цэркваў і супольнасцяў. Ян Павел II таксама пайшоў у гэтым кірунку, сваімі душпастырскімі візітамі даючы сведчанне на карысць адзінству хрысціянаў, асабліва ў тых краінах, дзе сітуацыя падказвала пэўны экуменічны «прырытэт». Сярод іх – еўрапейскія краіны, дзе пачалася рэфармацыя, і Паўночная Амерыка. Сустракаючыся там са шматлікімі вернікамі, Папа сцвердзіў, што «мы адчулі прысутнасць Пана сярод нас». Ён таксама ўзгадаў шэраг падзеяў, якія сведчаць пра ўзаемнае жаданне аднавіць ранейшае адзінства.

Catholic.by
Працяг будзе

міру з Каталіцкім Касцёлам. «Нягледзячы на гэтыя акалічнасці, Сабор прапануе дыялог. Падставаю для гэтага дыялогу, на думку Айцоў Сабора, павінна стаць Святое Пісанне, якое знаходзіцца ў вялікай пашане ў многіх прадстаўнікоў рэфармаваных Супольнасцяў, а таксама агульны для ўсіх нас сакрамант Хрысту. Прадметам дыялогу павінны стаць «вучэнне пра Гасціну Пана, пра іншыя сакраманты і культ, а таксама пра ступені служэння ў Касцёле», бо ў гэтых Цэрквах і Супольнасцях асабліва з-за адсутнасці сакраманту Святарства не была захаваная «належаная і поўная сутнасць Эўхарыстычнай таям-

УСПАМІН ПРА БЕЛАРУСЬ

Марозным ранкам мы былі ў Брэсце. Здавалася, што павестра не калыхнецца, бо яно байца паварушыцца, каб не зледзянецца. Мы былі ў самым пачатку нашага шляху, падарожжа у Польшчу, у горад Быдгашч, дзе нас чакаў гасцінны прыём. Але ў той марозны ранак ніхто з нас не ведаў, што наступны тыдзень яскравым промнем прамігне і застанеца ў нашых сэрцах, а ў шчырых дамах польскіх гаспадароў яшчэ доўга пасля нашага ад'езду будзе яхацець усмешка на тварах, як успамін пра Беларусь.

Чыгуначны выхад Брэста пакінуў пасля сябе імглісты подых і пажадаў нам добрай дарогі.

Шлях, доўгі шлях праз Польшчу, праз яе мясцовасці, краявіды, праз яе сэрца – Варшаву. Праз замігелыя шчыбы аўтобуса мы бачылі невялікія мястэчкі, буйныя гарады, мы хапалі ўражанні, стараліся запомніць як мага больш, каб потым звяртацца да гэтых мясцін у час смутку, развагі, ці дупюнага непакое. Каторы раз ты едзеш па знаёмых дарогах, а яны зноў і зноў зачароўваюць цябе, заважваюць сваімі таямніцамі, казкамі, сваім подыхам стагоддзяў.

ГОСЦЬ У ДОМ. З такім заклікам група палякаў з Беларусі была запрошана ў Польскі горад Быдгашч на Каляды. Нас сустракалі польскія сем'і, якія адкрылі свае сэрцы сябрам, з суседняй краны, каб разам сустрэць Свята Божага Нараджэння.

Вудзынэк. Так называлася

невялікая мясцовасць недалёка ад Быдгашчы, дзе жыла сям'я **Войтка і Хані Баўмгарт**, якія месяц таму пачулі заклік па мясцовым тэлебачанні аб тым, што рыхтуецца прыезд групы з Беларусі, і першыя патэлефанавалі на тэлебачанне ў той дзень,

каб запрасіць гасцей ў свой дом. На працягу ўсяго часу падрыхтоўкі і побыту гасцей мясцовае тэлебачанне сачыла за гэтай ветлівай і вельмі цікавай сям'ёй, якая шчыра прыняла ў сябе мяне і майго брата.

Вельмі прыемна сустракаць добрых і чужых людзей, якія становяцца тваімі сябрамі, з якімі ты адчуваеш сябе проста і шчыра, з якімі лёгка размаўляць, якіх ты разумеш без асаблівых ведаў, з якімі ў цябе падобны погляд на мір. Прыемна адчуваць, што ты

не адзінокі ў гэтым свеце, што ёсць тыя сябры, сустрэчу з якімі, табе падрыхтаваў Дзіцятка Езус, такі маленькі, але такі мудры. Сям'я Войтка і Хані стала для нас роднай за некалькі гадзін. Сапраўды, людзі, якіх паяднаў Бог, шануюць гэты дар, не пагарджаюць ім, бо, магчыма, адчуваюць некую адказнасць за яго.

Божае Нараджэнне мы сустракалі далёка ад бацькоў, але ў сваіх думках мы былі разам. І нас стала больш. Новыя сябры сталі часткаю нашай сям'і, як кожны, хто адкрывае сваё сэрца насустрач нам.

Тыдзень мінуў вельмі хутка. Час заўсёды ляціць хутка, калі ты не звяртаеш увагі на яго. Арганізаваная праграма была вельмі насычанай і цікавай. Мы сустрэліся са знакамітымі людзьмі: арцыбіскупам Гнезна, біскупам Быдгашчы, з мэрамі гэтых гарадоў, з маршалам Торуні. Быдгашч, Торунь і Гнезна адкрылі для нас свае самыя прыгожыя мясціны, паказалі нам свае велічныя будынкі, расказалі нам свае легенды, зачаравалі нас паветрам стагоддзяў, знайшлі куткі ў нашых сэрцах і засталіся там назаўсёды.

Як шкада пакідаць цябе, гасцінны польскі край! **Як шкада развітвацца з дарагімі сябрамі! Мы пакінулі вам цеплыню сваіх сэрцаў, свае шчырыя словы, свае мілагучныя песні – усё самае добрае, што ў нас было. Няхай усё гэта застаецца з вамі, як успамін пра Беларусь.**

Крысціна Сіліцкая

ВАЧЫМА ДЗЯЦЕЙ

Пахвалёны Езус Хрыстус, дарагі дружа!

Наступіў час Вялікага Посту. Ты ўжо вызначыў тыя паставы, якія хочаш скласці ў часе падрыхтоўкі да ўрачыстага Уваскрэшэння Езуса Хрыста?

1. Закавіка 2006 года была Папальцовая серада. Памятаеш, у гэты дзень у касцёле тваю галаву пасыпалі попелам, ці можа, бацькі прынеслі горстку

попелу, завернутага ў паперку. Гэта адбывалася ў знак таго, што ты шкадуеш за свае правіны, хочаш іх выправіць і дзеля гэтага складаеш свае паставы. Кожны дзень у касцёле будзе адбывацца Крыжовы шлях, у якім ты можаш прымаць удзел, а калі не атрымліваецца ў касцёле, то памятай аб гэтым часе

і далучайся ў малітве да разважанняў Крыжовага шляху дома. *Сёння я раскажу адну прыпавесць, якая дапаможа табе глыбей зразумець сэнс Вялікага Посту.*

«Аднойчы бабуля несла сваю маленькую ўнучку да бацькоў у мяккай падушцы. Дзяўчынка крычала, не перастаючы. Баць-

кі не спалі ўсю ноч, таму што Крысціна ўсю ноч адчувала сябе дрэнна. Яны вельмі спалохаліся і думалі, што ў яе нешта баліць.

Яна была іх першым дзіцяткам, за яе яны дзякавалі Богу ад усёго сэрца. Кожны дзень бацькі з глыбокай пашанай распасціралі рукі над дзіцём і праслаўлялі Бога. Яны думалі: «Бог здзейсніў вялікі чуд – нарадзіўся новы маленькі чалавечак, які будзе жыць у гэтым і вечным жыцці». Святар у пропаведзі сказаў ім: «Вось спадчына ад Госпада – дзеці».

Але чаму ж Крысцінка так крычала? – Бабуля адразу зразу-мела прычыну турботы. Вы таксама яе ведаеце? Так, у дзяўчынкі прарэзаўся першы зубік, а гэта вельмі балюча.

У вельмі хуткім часе гэтая маленькая дзяўчынка прынесла

сваім бацькам шмат радасці. Аднойчы, калі ёй было пяць гадоў, яна з мамай ехала ў аўтобусе. Насупраць іх сядзеў малады чалавек. Гэта быў знакіты паст. Дзяўчынка паглядала на яго сваімі вялікімі сінімі вачыма і спытала:

– **А ты таксама любіш Езуса?**

Малады чалавек збянтэжыўся і стаў глядзець у акно. На наступнай станцыі ён выйшаў, але пытанне маленькай дзяўчынкі не даваў яму спакою. Ён пачаткаў вывучаць жыццё Езуса Хрыста і паволі зразумеў, што **Біблія – самая чыстая, моцная і ўзнёслая кніга ў свеце.**

Пазней маці сустрэла таго знакамітага паэта яшчэ раз.

– Ваша дачка паказала мне шлях да Хрыста, за гэта я ёй буду вечна ўдзячны, – прызнаўся ён.

А ты, дарагі дружа, ці ты расказваеш іншым пра Езуса? Шматлікія дзеці ўжо паказалі іншым людзям шлях у неба.

Крысціна старанна вучылася ў школе. Аднойчы настаўнік расказаў аб усемагутнасці Бога і сказаў, што вочы Госпада глядзяць на добрых і злых людзей, і нічога нельга ад Яго схавць, таму што Ён бачыць усё. Крысціна падняла руку. Настаўнік спытаў:

– Ну, Крысціна, што ты хочаш сказаць?

– Спадар настаўнік, а я ведаю нешта, чаго Бог не можа бачыць.

– І што ж? – спытаў настаўнік. Крысціна адказала:

– Бог не бачыць нашы грахі, амытыя крывёй Езуса Хрыста.

– Гэта праўда, – пагадзіўся настаўнік. – Нашы грахі поўнаццю сціраюцца крывёй Хрыста, так што Сам Бог іх больш не бачыць».

Дарагі дружа! Давай намалюем з табой лясвіцу і назовем яе «Лясвічкай да Хрыста». Яна будзе мець 40 прыступак, на кожнай з якіх ты кожны дзень зможаш запісваць свае дасягненні ў духоўным развіцці: удзел у Крыжовым шляху, малітва, малітва на Ружанцы, дапамога дарослым, аповед сябрам пра Бога і пост і г.д. **Жадаю табе вялікай вытрымкі духа ў выкананні тваіх пастановаў!**

Вашая Надзеяка

СВЯТЫ ХРОСТ

З радасцю паведамляем, што за апошні час

Сакрамонт Хросту атрымалі наступныя дзеці і дарослыя:

1. Фёдар Петрашкевіч, сын Дзяніса і Вольгі
2. Вікторыя Шапіра, дачка Аляксандра і Вольгі
3. Паліна Заброская, дачка Дзмітрыя і Вольгі
4. Аліна Масальская, дачка Аляксандра і Анастасіі
5. Анастасія Міхалевіч, дачка Алега і Валянціны
6. Аліна Рослік, дачка Валерыя і Вольгі
7. Марыя Ладзятко, дачка Паўла і Наталлі

Малітва бацькоў пасля Хросту

Божа, Ойча ўсяго жывога! Зірні ласкава на гэтае дзіцятка, якое Ты даў нам. Адары яго верай, надзеяй і любоўю, учыні, каб, узрастаючы ў ласцы і любові, завітнела добрымі ўчынкамі і стала дзіцяткам Тваім на векі.

6 сакавіка	7 сакавіка	8 сакавіка	9 сакавіка	10 сакавіка	11 сакавіка	12 сакавіка
Панядзелак	Аўторак	Серада	Чацвер	Пятніца	Субота	Нядзеля
9.00 - ☩	9.00 - ☩	9.00 - ☩	9.00 - *	9.00 - ☩	8.00 - ☩	9.00 - *
12.00 - *	12.00 - ☩	12.00 - *	12.00 - ☩	12.00 - *	10.00 - *	10.00 - *ІТ
17.00 - ☩	17.00 - *	17.00 - ☩	17.00 - *	17.00 - *	12.00 - ☩	11.00 - *
19.00 - ☩	19.00 - ☩	19.00 - *	19.00 - ☩	19.00 - ☩	17.00 - *	13.00 - S
					19.00 - M	17.00 - *☩
						19.00 - *

☩ – Св. Імша ў інтэнцыі памерлых

* – Св. Імша ў інтэнцыі аб здароўі, Божым
бласлаўненстве, апецы Маці Божай

S – Summa – Св. Імша ў інтэнцыі ўсёй парафіі

M – Св. Імша з удзелам парафіяльнай моладзі

PL – Св. Імша на польскай мове

☩ – Св. Імша для дзяцей

скл. – складковая Святая Імша

ІТ – Св. Імша на італьянскай мове

☩ – Св. Імша для маладых сем'яў

Штодзённа ў касцёле а 15-й гадзіне чытаецца **Каронка да Божай Міласэрнасці**
У капліцы Маці Божай Будслаўскай – **Вячystая Адарацыя Найсвяцейшага Сакраманту**
Кожны дзень у нашай парафіі а 20-й гадзіне спяваецца **АПЭЛЬ**

7 сакавіка – Успамін св. Перпетуі і Феліцыты, пакутніц

8 сакавіка – Успамін св. Яна Божага, законніка

9 сакавіка – Успамін св. Францішкі Рымскай, законніцы

5 САКАВІКА – 1 НЯДЗЕЛЯ ВЯЛІКАГА ПОСТУ

РАДУЕМСЯ З ВАМІ

4 сакавіка **ДЗЕНЬ СВЯТОГА КАЗІМІРА** – Дзень **Анёла ўсіх, хто**
носіць імя Казімір. Святы Казімір, каралевіч, апыкун моладзі абраны апекуном
Гродзенскай дыяцэзіі і г. Гродна. Ён тут, на нашай зямлі, у Гродна часта бываў.
Святы Казімір абраны галоўным апекуном Літвы. У Вільні, у катэдральным
касцёле, знаходзяцца яго мошчы.

У гэты дзень віншваем аў шчырага сэрца з імянінамі нашага **Кардынала**
КАЗІМІРА СВЁНТЭКА, біскупа КАЗІМІРА ВЕЛІКАСЕЛЬЦА, аўца
КАЗІМІРА ЛЯХОВІЧА і ўсіх, хто носіць імя Казімір. Жадаем **ВАМ**
атрымаць праз заступніцтва гэтага вялікага Святога ўсе неабходныя ласкі!

ІМЯНІНЫ

6 сакавіка – св. **Роза (Ружа), св. Агнешка** - Астап, Віктар, Георгій, Калета, Вітольд, Ія, Ярдан,
Вікторыя, Цімафей7 сакавіка – св. **Перпетуя і св. Фэліцыта** - Апанас, Тамаш, Павел, Марыя, Маўрыкій, Тамара, Фёдар8 сакавіка – св. **Беата, св. Ян** - Вінцэнт, Эдвард, Анна, Веслаў, Стэфан, Стэфанія, Вінцэнта, Вяслава9 сакавіка – св. **Францішка, св. Кацярына** - Дамінік, Дамініка, Барыслаў, Барыслава, Софія,
Францішак, Зофія, Іван10 сакавіка – **40 святых пакутнікаў з Себасты, св. Макар** - Кіпрыян, Аляксандр, Берта, Марцелін,
Макар, Марцэля, Тарас11 сакавіка – св. **Сафроній** - Канстанцін, Канстанцыя, Людаслаў, Людаслава, Кацярына, Парфірый,
Севасцьян, Бенедыкт12 сакавіка – св. **Максімільян, св. Алоіз** - Рыгор, Бернард, Гражына, Сабіна, Пракоп, Ціта

ЭДВАРД ВОЙНИЛЛОВИЧ ВОСПОМИНАНИЯ

ФУНДАТАР І МЕЦЭНАТ ПАБУДОВЫ КАСЦЁЛА СВ. СЫМОНА
І СВ. АЛЕНА, А НАШ СУАЙЧЫННІК ЭДВАРД ВАЙНІЛЛОВІЧ,
НЯХАЙ ВЕРНЕЦЦА ЁЎ СВОЙ ХРАМ!

Продолжение, начало в № 7

В течение нескольких дней расхищения и погромы имения Войнилович скрывался из-за попыток посягательства на его жизнь. Оккупация Минска немецкими войсками положила конец этой неразберихе и гонениям... Однако во время этой оккупации Войнилович защищал от немцев погромщиков, спасая их от смерти — он считал, что это его соседи, соотечественники. Никакому давлению с одной и с другой стороны не поддавался, ничью сторону не принимал, невзирая на переменный успех воюющих сторон. Он не верил в победу немцев, предполагая, что они потерпят поражение в России и что Россия первая выйдет из коалиции. Уход немцев из Белоруссии заставил Войниловича, как и всё землячество, покинуть родовые гнезда и искать приюта в Варшаве.

После освобождения г. Минска в августе 1919 г. Войнилович возвращается в Савичи, разрушенные полностью. Несколько месяцев он был занят восстановлением хозяйства в имении, одновременно занимаясь общественными и политическими делами. Действительно надо было обладать железным здоровьем, чтобы в возрасте более 70 лет совершать постоянные поездки в Вильно, Минск и Варшаву, и всё это в неимоверно тяжелых условиях. Из-за разрухи на железной дороге, загруженности войсковыми перевозками, часто приходилось пользоваться конным транспортом, порой преодолевая расстояния до 20 миль. Войнилович не отказывался от любой, нужной для общест-

ва, работы, спешил на каждый зов земляков, не опасаясь за своё здоровье и жизнь в период свирепствующих эпидемий. На неудобной телеге совершает утомительную семимильную поездку в Слуцк, чтобы на собрании местного сельскохозяйственного товарищества поддержать идею государственного займа.

И вот новый удар для вос-

становливаемого хозяйства в Савичах и Пузове. 6 июля 1920 г. Войнилович получает приказ о немедленной эвакуации всего имущества в связи с отступлением польских войск. С небольшим уцелевшим имуществом, которое удалось сохранить, со слезами провожаемый местными жителями, он оставляет Савичи в этот раз уже навсегда.

Совершает долгий мучительный путь в Брестскую область в надежде найти там временное пристанище. Однако вскоре в связи с наступлением большевиков ему пришлось искать более безопасное место у родственников на Любелящине, откуда несчастные бе-

женцы вынуждены были уходить дальше за Вислу. Этот период бед и испытаний Войнилович подробно описывает в своих воспоминаниях. Блуждая по чужим углам, он дождался заключения русско-го трактата. Это был удар, который даже такой страдававший человек еле смог выдержать. Речь идёт не столько о его материальных потерях,

всё имущество которого осталось по ту сторону границы. Речь шла о моральном крахе, об утере плодов многолетнего кропотливого труда. Это была потеря для многотысячного населения Белоруссии, потеря связи с культурой прошлых поколений. И не удивительно, что все страницы воспоминаний проникнуты большой горечью и болью, которые вызвали несколько острых выступлений в прессе. Резолюция от 29 апреля 1921 г. в Совете Минского Сельскохозяйственного Товарищества явилась подобием

политического завещания уважаемого Председателя Товарищества. Это был тяжелый обвинительный акт не только против людей, которые подписывали Рижский трактат, Сейма, который ратифицировал этот акт, но и против всего общества, которое санкционировало этот новый раздел страны. И вполне оправданно с возмущением подчеркивал, что «при решении судьбы Восточных Земель ни одного представителя этих земель не пригласили, даже не допустили в качестве советника или наблюдателя».

Рижский трактат, оставляя вне родины Пузово и Савичи, лишил Войниловича средств

к существованию и обреч на вечное скитание. Располагая очень незначительными средствами и не желая пользоваться помощью родственников, судьба которых оказалась более щедрой, он остановился в г. Быдгощи, в котором нашли приют многие потерпевшие крушение в жизни. Войниллович и здесь не прекращал общественной деятельности: организовал опекунов над соотечественниками, волей судьбы оказавшимися в Быдгощи. Приводил в порядок свои воспоминания, вёл обширную переписку с прежними товарищами по совместной работе, которые были разбросаны по всей Польше. Хотя волею судьбы он оказался в роли наблюдателя за развивающимися событиями, наблюдателя, иногда остро реагирующего на происходящее, Войниллович сохранил, несмотря на приближающиеся 80 лет, ясность ума, правильное суждение о вещах и юношескую способность реагирования на житейские ситуации, которые происходили в возрожденной Речи Посполитой в 1921-1928 годах.

Приходится сожалеть о том, что большие способности, знание и опыт Эдварда Войнилловича не были востребованы деятелями Польши на благо общества. Его основательное знакомство с аграрной политикой, сервитутскими делами, трудными и запутанными национальными и религиозными вопросами на Восточных землях выдвигало его кандидатом на роль компетентного, знающего эксперта и советчика в этих намерениях и планах государственной важности. Но он оказался на обочине, ему не было дано служить Отечеству ни советом, ни богатейшим опытом.

Возможно, это последнее и было главным препятствием к привлечению его к политической деятельности. Он принадлежал к иной эпохе, к иному поколению, слишком много в нем было от того мощного дуба, основательно укоренившегося в родной земле и про-

тивостоящего проноссящимся ураганам, не было в нём ничего от гибкой придорожной вербы, склоняющейся при незначительном ветерке.

Обладая выдержкой, спокойно нёс он свой крест. Тешил себя уверенностью, что **«хорошая мысль, содеянное добро, даже если не дают своих плодов немедленно – возможно когда-то принесут свои плоды, как зёрна пшеницы в гробницах фараонов, и дадут всходы. Тогда припомнят тех, которые когда-то были сеятелями...»**.

«Такие обломки судьбы (истории), как в настоящее время и я, обычно гибнут в забвении даже прежде, чем уйдут из жизни (покинут этот мир); иное время требует и людей иных, и хотя, в свои 78 лет еще вполне способен заниматься общественной деятельностью – совсем не удивляюсь тому, что я оказался на обочине, так как мне трудно было бы пригнуться, приспособиться к существующим настроениям. Я никогда не смог бы изменить прошлым идеалам. (Срав. Ал. Ледницкий, Э. Войниллович. «Bywiał». 26.1928 г.) А люди у нас еще не пришли к убеждению, что, возводя новое здание нет смысла сохранять старый фундамент» (Там же).

Одной из черт, характеризующих Эдварда Войнилловича, как политического деятеля, был его реализм. Его не столько интересовали далеко идущие идеи, программы, такие, как задания существующей политики и практической жизни, как было сказано. Эти вопросы имели для него намного меньшее значение, чем целенаправленная и всегда приносящая успех тактика. Он был, прежде всего, выдающимся тактиком, и всем его начинаниям в общественной жизни почти всегда сопутствовал успех.

Особенно это проявлялось в отношениях с российским правительством. Он хорошо знал психологию русского бюрократа. Не выслуживаясь, снискал себе такое доверие в бюрократической среде, что ему

не могли отказать, и он всегда умел осуществлять большинство своих проектов.

К Эдварду Войнилловичу вполне можно отнести прекрасные слова Станислава Тарновского: «Владея ситуацией, состоянием действительности лучше, чем кто-либо из современников, знал о том, что, как человек является не только духом, но и телом, так и Родина (Отечество) – это не только сама идея, абстракция, чувство, любовь, но она должна тоже иметь своё материальное выражение, материальную жизнь и условия для этой жизни. Знал и понимал, что Родина обязательно должна быть также и материальной и, если кто хочет дойти до того, как должно быть, надо исходить из того, что имеется – вот это в двух словах тайна его политики. А её средства – это бесконечный труд вокруг корневых деревьев: обработать землю, вдохнуть в неё жизнь, очистить от сорняков. Цветы и плоды даст Бог в своё время, если человек сделает всё, что он обязан сделать».

Для двух поколений Войниллович был великим примером в общественном служении и любви к Родине. Для Мишцины. Даже больше всего для литовско-белорусской губернии был тем, чем в своё время для Конгрессовки Андрей Замойский, для Галиции – Леон кн. Сапега, Познаньского – генерал Хлоповский, Неголевский и Др. Марцинковский, для южных окраин Роман кн. Сангушко – личности выкованные из одного ценного металла, воплощение гражданского служения Родине.

Было в нём много из этого ценного металла, из которого были отлиты души близких ему по происхождению Рейтана и Костюшки. Был, как правильно заметил в посмертных воспоминаниях Ян Лютославский «факелом, который светил особым моральным пламенем». Был гордостю и славой Северо-Восточного Края.

*Ксёндз Владислав Завальнюк
Продолжение следует*